

ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ ”ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ“

УЧЕБНА ПРОГРАМА

По МЕТОДОЛОГИЯ И МЕТОДИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ

1. МЕТОДОЛОГИЧЕСКИ ПРОБЛЕМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКАТА НАУКА

- Характеристика на педагогическата наука.
- Същност на методологията на науката.
- Особености на съвременната методология на науката.
- Методологически парадигми в педагогиката.
- Методологически норми в педагогиката.

2. ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИЯТ ПРОЦЕС В ПЕДАГОГИКАТА

- Същност, функции, особености на педагогическото изследване.
- Видове педагогически изследвания.
- Етапи на педагогическите изследвания.

3. ИЗМЕРВАНЕТО В ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИЯ ПРОЦЕС

- Теоретични основи на измерването.
- Диагностични скали.

4. ПРОЕКТИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

- Разработване на концепция: формулиране на проблем; обект, предмет и тема; определяне на целите и задачите; променливи на изследването; критерии и показатели за диагностика на резултатите от образованието; хипотези на изследването; уточняване на понятийно-терминологичната система.
- Методика: разработване; определяне на обективността, надеждността и валидността на методиката; формиране на извадка и групи за изследването.
- Организация на изследването: процедура; планиране - експериментални и квазиекспериментални планове с една и повече променливи.
- Провеждане на изследването

5. АНАЛИЗ И ОБЯСНЕНИЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗСЛЕДВАНЕТО

- Роля на анализа в науката. Научно доказателство и опровержение
- Анализ на емпиричния материал
- Каузален анализ
- Анализ на качествени данни
- Теоретичен анализ

6. СТАТИСТИЧЕСКА ОБРАБОТКА НА РЕЗУЛТАТИТЕ

- Числово разпределение. Нормално разпределение
- Представяне на данни: таблично, графично, чрез статистически величини

- Статистически анализ: алтернативен, вариационен, корелационен, регресионен, дисперсионен, факторен, кластер-анализ, анализ на динамични (времеви) статистически редове
- Статистическа обработка чрез MS EXCEL, SPSS и други специализирани пакети

7. КВАНТИТАТИВНИ (КОЛИЧЕСТВЕНИ) МЕТОДИ

- Обсервационни методи: наблюдение, самонаблюдение
- Оценка. Експертна оценка.
- Експеримент
- Анкетни методи: анкета, въпросник, интервю, чек-лист
- Социометрични методи
- Тест. Дидактически тест
- Контент-анализ
- Бюджет на времето

8. КВАЛИТАТИВНИ (КАЧЕСТВЕНИ) МЕТОДИ:

- Изследване на единичен случай
- Интервю във фокус-групи
- Биографични изследвания
- Етнографски изследвания
- Аналитична индукция
- Създаване на минитеория
- Автопортрет

9. РАЗРАБОТВАНЕ НА НАУЧЕН ТРУД

10. ОЦЕНКА НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ

- Критерии за оценка: научна значимост, актуалност, новост и приоритет, практическа значимост, методика и техника на изследване
- Методи за оценка.

ЛИТЕРАТУРА

ОСНОВНА:

Иванов, И. Педагогическа диагностика, - Ш., 2006.

Иванов, И. Проблеми на методологията на изследванията в интеркултурното образование. - Ш., 2011.

ДОПЪЛНИТЕЛНА: (1). Бижков, Г. Методология и методи на педагогическите изследвания. С., 1995. (2). Бижков, Г. Педагогическа диагностика. С., 1999. (3). Диагностика на психичното развитие. С., 1988. (4). Клаус, Г., Х.Ебнер. Основи на статистиката за психолози, социолози и педагози. С., 1971. (5). Педагогическа диагностика. С., 1988. (6). Пиръов, Г., Ц.Цанев. Експериментална психология. С., 1973. (7). Речник по психология. С., 1989.

Автор на програмата: проф. д-р ИВАН ИВАНОВ
ivanov1@mail.bg
<http://ivanpivanov.com>

ПОРТФОЛИО

ПО МЕТОДОЛОГИЯ И МЕТОДИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ

На

1. ЗАДАЧА

Развийте в рамките на минимум 6 стр. следните теми:

- Диагностични скали.
- Определяне на обективността, надеждността и валидността на методиката.

2. ЗАДАЧА

Учениците от един клас получили следните оценки по математика и физика: ученик N 1 (2,2); №2 (6,5); №3 (4,3); №4 (3,2); №5 (4,5); №6 (4,4); №7 (4,2); №8 (4,6); №9 (5,4); №10 (5,4); №11 (3,2); №12 (3,3); №13 (5,5); №14 (6,4); №15 (3,3); №16 (4,5); №17 (5,6); №18 (6,6); №19 (6,4); №20 (3,4); №21 (3,5); №22 (2,2); №23 (3,4); №24 (3,5); №25 (5,6); №26 (4,6); №27 (6,6).

Направете вариационен анализ на обучението по двата предмета.

Представете графично данните за всеки предмет и за връзката между тях.

Направете анализ на връзката между оценките по двата предмета.

3. ЗАДАЧА

Двама учители оценили популярността, с която се ползват 10 ученици от един клас чрез просто ранжиране. На първо място е поставен ученикът с най-голяма популярност. Двата рангови реда са следните:

I учител: Христо, Георги, Стоян, Вяра, Мария, Иван, Тодор, Женя, Анна, Димитър.

II учител: Мария, Стоян, Георги, Вяра, Христо, Анна, Иван, Димитър, Тодор, Женя.

Било проведено социологическо изследване. Изборите, получени от всеки от учениците са както следва: Анна (19), Вяра (22), Георги (26), Димитър (1), Женя (19), Иван (21), Мария (22), Стоян (26), Тодор (19), Христо (38). Кой от учителите е направил по-вярна прогноза?

4. ЗАДАЧА

Конструирайте извадка за анкета на учениците от Варненска област.

5. ЗАДАЧА

Конструирайте скала за измерване престижа на професиите.

6. ЗАДАЧА

Напишете 4 странично есе-коментар на една от следните мисли:

"Куцията, вървящ по правилен път ще изпревари отклонилият се бързоходец."
Франсис Бейкън

"В основата на всички велики открития, направени някога от човека лежи смела догадка."

Исаак Нютон

"Науката е пълководец, практиката - армията... Винаги практиката трябва да почива на добра теория."

Леонардо да Винчи